

Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marte Mariell Sandengen, 55 57 23 65

Vår dato
17.09.2015
Deres dato
03.07.2015

Vår referanse
2015/3559 423.1
Deres referanse

Advokatfirmaet Harris DA
v/ advokat Siv Elen Årskog Vedvik
Postboks 4115, Sandviken
5835 BERGEN

Krav om dekning av saksomkostninger - Meland - gnr 1 bnr 57 og 284 - Gudmundsholmen - Flatøy - utfylling i sjø

Vi viser til vårt vedtak av 22.05.2015 (sak 2015/3559), hvor vi fant Meland kommune sitt vedtak av 01.12.2014 ugyldig. I brev datert 27.05.2015 har Advokatfirmaet Harris, på vegne av klagerne, bedt om dekning av saksomkostnader knyttet til klagesaken, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 36.

Fylkesmannen har videresendt kravet til Meland kommune etter at vi hadde mottatt time-listene og saken var tilstrekkelig opplyst. Vi mottok merknader fra kommunen den 31.07.2015. Kommunen har ingen merknader til kravet, men ber Fylkesmannen utsette behandlingen av saksomkostningskravet frem til det foreligger svar fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på deres begjæring om omgjøring av Fylkesmannens vedtak. Brevet fra kommunen ligger vedlagt.

Vedtak

Meland kommune betaler kroner 30 577,- inkludert mva. til Advokatfirmaet Harris jf. § 36 første ledd og § 36 tredje ledd andre punktum.

Vår vurdering

Forvaltningsloven (fvl) gjelder for Fylkesmannens behandling av saken. Fylkesmannen kan prøve alle sider av saken, og enten stadfeste, omgjøre eller oppheve kommunens vedtak, jf. fvl § 34.

Det fremgår av fvl § 36 at:

«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

Kommunen har bedt om at saksomkostningskravet utsettes frem til Kommunal- og moderniseringsdepartementet har tatt stilling til omgjøringsbegjæringen fra kommunen. Vi vil her vise til at forvaltningspraksisen er slik at der Fylkesmannen opphever et kommunalt vedtak foreligger det en «*endring til gunst*», selv om endringen er midlertidig, jf. her blant annet Sivilombuds-

mannens sak 2005/989. Forvaltningen har videre en plikt til å ta stilling til om de materielle kravene er oppfylt uten ugrunnet opphold. Vi kan derfor ikke se at det er avgjørende for spørsmålet om dekning av sakskostnader her at det er sendt innen omgjøringsbegjæring til Kommunal og -moderniseringsdepartementet. Vi finner derfor ikke at det er nødvendig å vente på departementets svar i saken før vi behandler kravet.

Fylkesmannens vedtak av 22.05.2015 var et vedtak til «gunst» for klagerne. Vi kan ikke se at noen av unntakene i bestemmelsen gjør seg gjeldende i denne saken, og legger til grunn at klager i saken skal få dekket «vesentlige kostnader» som har vært «nødvendige» for å få endret kommunens vedtak.

Det er fremsatt krav om dekning av advokatutgifter på totalt kr 30 577,- inkl. mva. for tidsbruk i perioden frem til klagen ble avgjort.

Hva som ligger i «nødvendige» kostnader, må vurderes konkret i den enkelte sak. Sentrale momenter i vurderingen vil være sakens karakter og kompleksitet og forvaltningens holdning til og vilje til å respondere på partens anførsler. Sivilombudsmannen har i sak 2009 94 (2009 s. 373) uttalt følgende om vurderingen som skal foretas:

«Spørsmålet om hvilke kostnader som har vært nødvendige, må avgjøres etter en konkret vurdering med utgangspunkt i hva parten og dennes advokat med rimelighet har oppfattet som naturlige tiltak for å få endret vedtaket. Det er altså ikke avgjørende om utgiftene objektivt sett har vært nødvendige. Dette innebærer imidlertid ikke at det fullt ut er opp til parten eller dennes advokat å avgjøre hvilke utgifter som er nødvendige og dermed dekningsberettigede. I så fall ville begrensningen til «nødvendige» kostnader mistet mye av sin reelle betydning. Dekningsadgangen omfatter kun utgifter til tiltak som med rimelighet kan ha vært oppfattet som naturlige. Den nærmere avgrensningen av dekningsberettigede utgifter, beror på en konkret vurdering av skjønsmessig karakter. Partens eller advokatens oppfatning av situasjonen, er bare ett av flere momenter som kan være av betydning i denne vurderingen. Når parten har benyttet advokat, vil blant annet alminnelige forventninger til advokaters kunnskap om regelverket og forvaltningssystemet, kunne innvirke på vurderingen av hvilke tiltak som med rimelighet kan ha blitt oppfattet som naturlige.»

Fylkesmannen har gått gjennom timelisten. Vi finner at advokatkostnader til utforming av klage, gjennomgang av dokumentasjon, møte med partene og et begrenset antall timer til diskusjon med annen advokat har vært «nødvendige» for å få endret kommunens vedtak, jf. fvl. § 36 første ledd. Fylkesmannen tilkjenner derfor dekning av 14,15 timer, totalt kr 30 577,-

Som det fremgår av vårt vedtak foran på side en, fastsetter Fylkesmannen at Meland kommune skal sørge for å utbetale kostnadene etter fvl. § 36 tredje ledd andre punktum. Vi legger til grunn at kommunen sørger for å utbetale sakskostnadskravet når Advokatfirmaet Harris har sendt inn en faktura med kravet til kommunen.

Kommunen er orientert ved kopi av dette vedtak.

Med hilsen

Rune Fjeld
assisterende fylkesmann

Anne Kjersti Sande
seksjonsleder

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Kopi uten vedlegg til:
Meland kommune Postboks 79 5906 Frekhaug